

1.1 ความเป็นมาของปัญหา

อาจารย์มหาวิทยาลัยเป็นบุคคลกลุ่มหนึ่ง ซึ่งถือว่าได้รับการศึกษาดี มีความสามารถในทางวิชาการ เพราะส่วนมากผู้ที่ เป็นอาจารย์ประจำในระดับมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็น การศึกษาระดับสูงสุดของประเทศ ก็ล้วนแต่เป็นผู้ได้รับปริญญาเกียรตินิยมหรือไม่ก็ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาจากต่างประเทศ หน้าที่ของอาจารย์มหาวิทยาลัยนั้นไม่เพียงแต่สอนวิจัยค้นคว้า เท่านั้น แต่ยังรวมถึงการถ่ายทอดวัฒนธรรม ตลอดจนรสนิยมให้แก่ศิษย์ในมหาวิทยาลัยอีกด้วย หนังสือหรือข้อเขียนใด ๆ ที่อาจารย์อ่าน อาจารย์จะถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดหรืออิทธิพล ที่ได้จากสิ่งเหล่านั้นไปยังลูกศิษย์ และเนื่องจากอาจารย์มหาวิทยาลัยเป็นผู้ที่ได้รับการศึกษาสูง ใฝ่รู้มาก เรียนมาก และอ่านมามาก ดังนั้น ความคิดเห็น ทักษะ และวิจรรณญาณในการตัดสินใจเลือกเฟ้นสิ่งที่อาจารย์อ่าน จึงเป็นสิ่งที่น่าเชื่อถือได้พอสมควร

หนังสือพิมพ์รายวันเป็นสิ่งตีพิมพ์ที่ผู้ได้รับการศึกษาทุกระดับชั้นอ่าน เพราะหนังสือพิมพ์เสนอข่าวต่าง ๆ ที่ต้องสนใจและควรสนใจทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ เรื่องราวเกี่ยวกับความรู้วิชาการใหม่ ๆ ความเคลื่อนไหวในสังคม บทความและบทวิจารณ์ที่มีประโยชน์ ในด้านต่าง ๆ ฯลฯ ดังนั้น จึงเป็นที่น่าศึกษาว่า อาจารย์มหาวิทยาลัยซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับการศึกษาดีกกลุ่มหนึ่ง จะมีรสนิยม ความสนใจและทัศนต่อหนังสือพิมพ์รายวันเพียงใด

แนวโน้มส่วนใหญ่ของหนังสือพิมพ์ที่พิมพ์จำหน่ายในท้องตลาดปัจจุบันเป็นไปในทางเสนอข่าวอาชญากรรม ข่าวฉ้อฉลธรรม หรือละเมิดเรื่องส่วนตัวของผู้อื่น ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้หนังสือพิมพ์จำหน่ายได้ดี และแพร่หลายไปยังผู้ได้รับการศึกษาถึงร้อยละ 50 ของพลเมือง

¹ ปกรณ์ อังศ์สิงห์, "สถานะและสวัสดิการของอาจารย์มหาวิทยาลัย" รายงานการสัมมนามหาวิทยาลัยครั้งที่ 2 การบริหารมหาวิทยาลัย 29 - 31 กรกฎาคม 2510 ณ สว่างคนิวาส (พระนคร : โรงพิมพ์สมาคมนักสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย 2510) หน้า 139

ที่อ่านออกเขียนได้ทั้งประเทศ² รวมทั้งอาจารย์มหาวิทยาลัยซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของผู้ได้รับการศึกษาคีด้วย ฉะนั้น ผู้วิจัยจึงใคร่ศึกษาลักษณะของการอ่าน และข้อคิดเห็นต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงหนังสือพิมพ์ให้ได้มาตรฐานยิ่งขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายทั่วไปเพื่อศึกษาและสำรวจความสนใจและความคิดเห็นของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันทั้งฉบับภาษาอังกฤษ และฉบับภาษาไทยในกรุงเทพฯ โดยมีความมุ่งหมายเฉพาะคือ

1. ศึกษาถึงลักษณะของหนังสือพิมพ์รายวันที่อาจารย์ชอบอ่าน
2. ศึกษาถึงลักษณะการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของอาจารย์
3. ศึกษาถึงความแตกต่างในลักษณะการอ่านหนังสือพิมพ์ระหว่างอาจารย์ชายและอาจารย์หญิง
4. ศึกษาถึงความแตกต่างในลักษณะการอ่านระหว่างอาจารย์แต่ละมหาวิทยาลัย
5. ศึกษาถึงความเชื่อถือในการอ่านหนังสือพิมพ์ของอาจารย์
6. ศึกษาถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่านหนังสือพิมพ์ของอาจารย์

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีขอบเขตของข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นอาจารย์ไทยเพศชายและเพศหญิงที่ทำการสอนประจำอยู่ในมหาวิทยาลัย สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี มีที่ตั้งสำนักงานอธิการบดีหรือสำนักงานเลขาธิการอยู่ในเขตจังหวัดพระนคร และจังหวัดธนบุรี คือ

² กองเผยแพร่การศึกษา, สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, การสัมมนาสื่อสารมวลชนครั้งที่ 1 เรื่อง อิทธิพลและความรับผิดชอบของสื่อสารมวลชน 3 - 7 กุมภาพันธ์ 2507 พศาลาสนัตติธรรม (พระนคร, 2507) หน้า 37 - 38

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหิดล

มหาวิทยาลัยศิลปากร

2. เป็นอาจารย์ประจำของแต่ละคณะในแต่ละมหาวิทยาลัย

3. เลขานุการของแต่ละคณะในแต่ละมหาวิทยาลัยเป็นผู้เลือกประชากรตัวอย่าง เพื่อความร่วมมือในการให้ข้อมูลในการวิจัย โดยใช้ประชากรตัวอย่างร้อยละ 10

1.4 คำจำกัดความ

1. ลักษณะของหนังสือพิมพ์ คือ หนังสือพิมพ์ที่มีหัวข้อที่พิมพ์จำหน่ายตามที่ประชากรตัวอย่างระบุ

2. ลักษณะการอ่าน คือ

2.1 สถานที่อ่าน

2.2 ระยะเวลาที่ใช้ในการอ่านใน 1 วัน

2.3 วิธีอ่าน

2.4 จำนวนฉบับที่อ่านใน 1 วัน

2.5 ความถี่ในการอ่าน

2.6 เนื้อหาที่อ่าน

2.7 ความต้องการในการอ่าน